

PROGRAM PODPORY
ČESKÉHO
KULTURNÍHO
DĚDICTVÍ
V ZAHRANIČÍ

Závěrečná zpráva o působení lektorky/lektora

Akademický rok: 2020/21

Destinace (země, město): Rumunsko, Bukurešť

Jméno, příjmení: Jiří Bernkopf

Místo působení (univerzita, fakulta, příp. katedra/ústav): Universitatea din București

Na univerzitě v Bukurešti se český jazyk studuje v oborech *Filologie* a *Moderní aplikované jazyky* (dále LMA = Limbi Moderne Aplicate). V tomto roce studovalo na *Filologii* 12 studentek ve 3. ročníku. V oboru LMA studovalo v 1. ročníku 10 studentů a ve 2. také 10 studentů. Také pokračovaly ve studiu 3 studentky v 2. ročníku navazujícího magisterského studia. Hodinová dotace byla: 1. ročník LMA 4 hodiny, 2. ročník LMA 4 hodiny, 3. ročník Filologie 4 hodiny, navazující mgr. studium 6 hodin. K tomu jsem připravoval e-learning pro kurzy v Českém centru. Celková hodinová dotace byla tedy 20 hodin v průběhu obou semestrů.

Studentky filologie, které letos zakončily třetí semestr, jsou dobře motivované, pracovité a ambiciózní, ale postrádají širší rozhled. Studenti LMA mají opačný problém – zajímají se víc o svět kolem sebe, ale nestudují příliš svědomitě. Studium LMA je placené, studenti mají obecně nižší účast na lekcích. Nicméně situace se oproti loňsku výrazně zlepšila, povedlo se mi motivovat a vrátit do výuky část studentů, která se loni účastnila jen minimálně. Považuji za zásadní, aby český lektor učil studenty hned od prvního semestru, aby si zvykli na tempo výuky a požadavky lektora.

V příštím školním roce by se měl opět otevřít obor *Filologie*.

Obsah výuky

Se všemi skupinami jsem vedl praktické kurzy českého jazyka, ostatní předměty učili rumunští kolegové. Jedinou výjimkou je předmět *Textová analýza* pro studentky magisterského studia, na těchto hodinách

jsme pracovali s různými texty, které jsme komentovali. Cílem bylo rozvíjet kritické myšlení a učit se diskutovat o literatuře.

Bohužel studentky bakalářského studia tento předmět nemají, což se negativně odrazilo na kvalitě jejich diplomových prací. Zasazují se o to, abych tento předmět učil (v rumunštině) už v 1. ročníku filologie v příštím roce (viz níže).

V kurzech praktického jazyka učím podle učebnice *Česky krok za krokem 1* (1. a 2. ročník) a *Česky krok za krokem 2* (3. ročník). Se studentkami navazujícího magisterského studia jsem kromě různých aktuálních adaptovaných textů používal i učebnici *Čeština pro středně a více pokročilé*. Na jazykových cvičeních mluvím zásadně česky, rumunsky jen pokud je to nezbytně nutné.

Pracovní podmínky

Výuka probíhala výhradně online. Používali jsme platformu Zoom, pro studenty jsem připravoval e-learning v Moodle a připravil jsem pro ně procvičování slovní zásoby z učebnice *Krok za krokem 1* v aplikaci Memrise.

Písemné zkoušení v online formátu má smysl pouze jako zpětná vazba pro studenty. Proto jsem se při hodnocení opíral hlavně o ústní zkoušení. Bylo to časově náročnější, ale věřím, že spravedlivější.

Akce

V květnu opět proběhla Překladatelská soutěž Susanne Roth, organizovaná Českým centrem, které se zúčastnila jedna studentka a jedna absolventka bohemistiky. Překládala se kniha *Uranova* od Lenky Elbe.

Ubytování

Univerzita zajišťuje ubytování pro zahraniční lektory. Standardně jsou byty dvoupokojové, lektor, který přijede s rodinou může žádat o byt třípokojový. Byt vyhovuje nenáročnému nájemci. Kuchyňskou linku jsem si musel udělat sám (v kuchyni byl jen dřez sporák a pračka), bylo potřeba koupit kvalitní pračku i matraci a zbavit se části obstarožního a nepraktického nábytku. Univerzita nám část nábytku vyměnila za jiný a část pomohla vystěhovat. Tyto záležitosti má na starosti paní Ema Solonari, je velmi ochotná,

ale mluví jen rumunsky. Ve výsledku jsme s bydlením velmi spokojeni, v okolí je mnoho zeleně a na univerzitu dojedu MHD za 20 minut.

Specifika a problémy bohemistiky v Bukurešti

Většina studentů si češtinu nevybrala jako první volbu, ale dostala ji přidělenou v rámci dvojboru jako druhý jazyk. Přesto studenti mohou docela dobře najít motivaci ke studiu, protože v Bukurešti je velký zájem o pracovníky se znalostí češtiny. Všichni absolventi, kteří chtěli, našli docela rychle uplatnění v nějaké české firmě nebo ve firmě, která s Českem úzce spolupracuje.

Velkým nešvarem bukureštské slavistiky je, že studenti jsou nuceni psát bakalářské práce v češtině (případně jiném jazyce, ve který studují), ačkoliv většina z nich jazyk po třech letech pochopitelně neovládá na takové úrovni, aby v něm mohla plnohodnotně komunikovat. Práce jsou na nízké úrovni nejen jazykové, ale i obsahové. Nemluvě o tom, že si takto studenti mimoděk fixují nesprávné fráze. Snažil jsem se o tomto problému bavit s vedením. Bude to pravděpodobně běh na dlouhou trať.

Studenti – zejména studenti oboru *Filologie*, kteří jsou vybíráni podle prospěchu – mají často málo rozvinuté kritické myšlení a mají velmi slabý všeobecný přehled. Bohužel rumunské školství je založené spíš na biflování frází než na rozvíjení myšlení. Je to vidět také na úrovni diplomových prací, studenti o textu příliš nepřemýšlí, jen opisují fráze z učebnic, často bez porozumění. Zkoušel jsem učit analýzu textu na jazykových cvičeních, ale ve 3. ročníku na to již bylo pozdě. Snažím se dosáhnout toho, abych mohl již v 1. ročníku dostat alespoň jednu hodinu navíc, kde budeme rozebírat přeloženou českou literaturu a tuto lekci chci vést výjimečně v rumunštině. Naopak na lekcích praktického jazyka se snažím v rámci možností obejít bez zprostředkovacího jazyka. To bývá pro studenty šok, protože jsou zvyklí, že na lekcích jazyka se mluví prakticky jen rumunsky. Bohužel takto učí i moji rumunští kolegové. Je proto důležité, aby si studenti už od 1. ročníku zvykli, že na hodinách praktické češtiny tomu bude jinak a že se musí snažit v jazyce komunikovat a aktivně ho používat. Letošní 1. ročník jsem učil takto od prvního semestru a výsledky jsou opravdu mnohem lepší než loni, kdy jsem studenty dostal až ve druhém semestru.